

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: October/November-2022

Political Science (Optional) Paper-VI

POLO6: Indian Political Thought Part II

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Pandit Jawaharlal Nehru was a great ..... leader.
a) Revolutionary b) Nationalist c) Communist d) Fascist
- 2 Pandit Jawaharlal Nehru was the President of Indian National Congress at ..... in 1936.
a) Lahore b) Lucknow c) Mumbai d) Kolkata
- 3 ..... wrote the Discovery of India.
a) Pandit Nehru b) Justice Ranade c) Gokhale d) Maulana Azad
- 4 Pandit Nehru was ..... firstly and later on he became internationalist.
a) Democratic b) Nationalist c) Revolutionary d) Socialist
- 5 In 1955 Aavadi Congress session which ideology accepted by Pandit Nehru
a) Socialism b) Facisicism C) Communism d) None of these
- 6 Dr. Ambedkar established the ..... political party in 1942.
a) Republican b) All India Scheduled Caste Federation
c) Independent Labour Party d) Farmer Labourer Party
- 7 ..... wrote the book 'Who were Shudras?'
a) Mahatma Gandhi b) Mahrshi Vitthal Ramji Shinde
c) Mahtma Phule d) Dr. Babasaheb Ambedkar
- 8 For the reconstruction of Indian's economical and social situation Dr. Babasaheb Ambedkar presented the ..... theory.
a) State Socialism b) Socialist c) Idealist d) Justice
- 9 In 1990 the government of India honored the work of ..... by giving him Bharat Ratna, the highest government award in India.
a) Pandit Nehru b) Lokmany Tilak c) Dr. Ambedkar d) Saint Gadage Maharaj

- 10 In ..... Bahishkrut Hitkarini Sabha was established by Dr. B.R.Ambedkar
a) 1924 b) 1925 c) 1928 d) 1919
- 11 The thoughts of the radical democracy were put forward by .....
a) M.N.Roy b) Ram Manohar Lohiya c) Mahatma Gandhi d) Pandit Neharu
- 12 What was the original name of Manvendranath Roy?
A) Narendranath Bhattacharya b) Narendranath Roy c) Manvendranath Bhattacharya D) None of these
- 13 Who was written The revolution & counter Revolution in China ?
a) M. N. Roy b) Dr. B.R. Ambedkar c) Moulana Azad d) Pandit Nehru
- 14 Who was Written India in Transition Book?
a) Dr. B.R. Ambedkar b) Pandit Nehru c) M. N. Roy d) Mahatma Gandhi
- 15 Who raised financial determination?
a) Pandit Nehru b) Dr. B.R. Ambedkar c) M. N. Roy d) Mahatma Gandhi

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Pandit Nehru's foreign policy
- 2 Pandit Nehru's democratic views
- 3 Dr. Ambedkar's conversion
- 4 Roy's examination of radical democracy

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Non-alignment policy of Pandit Nehru
- 2 Dr. Explain the task of prevention of Dalit and untouchability of Babasaheb Ambedkar.
- 3 Explain the cultural principles of M.N. Roy's radical humanism.
- 4 Explain in brief the thought on Materialism.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's critical commentary on Caste System.
- 2 Explain in detail thought about radical democracy of M.N.Roy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पंडित नेहरू हे महान ..... नेते होते.
अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी
- 2 १९३६ साली झालेल्या ..... काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.
अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता
- 3 'भारताचा शोध' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला.
अ) पंडित नेहरू ब) न्या. रानडे क) ना. गोखले ड) मौलाना आझाद
- 4 पंडित नेहरू हे प्रथम ..... होते व नंतर ते आंतरराष्ट्रवादी बनत गेले.
अ) लोकशाहीवादी ब) राष्ट्रवादी क) क्रांतिकारी ड) समतावादी
- 5 १९५५ आवडी काँग्रेस अधिवेशनात नेहरूंनी कोणती विचारधारा स्वीकारली ?
अ) समाजवाद ब) फॅसिस्टवाद क) साम्यवाद ड) यापैकी नाही
- 6 १९४२ साली डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी ..... या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.
अ) रिपब्लिकन ब) अखिल भारतीय शेडयुल्ड कास्ट्स फेडरेशन क) स्वतंत्र मजूर पक्ष ड) किसान मजदूर पक्ष
- 7 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहला.
अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
- 8 भारताच्या आर्थिक व सामाजिक पुनर्रचनेसाठी डॉ. आंबेडकरांनी ..... सिद्धांत मांडला.
अ) राज्यसमाजवाद ब) समाजवादी क) आदर्शवादी ड) न्यायवादी
- 9 १९९० साली भारत सरकारने भारतरत्न हा सर्वोच्च किताब देऊन ..... यांच्या कार्याचा गौरव केला.
अ) पंडित नेहरू ब) लोकमान्य टिळक क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) संत गाडगे महाराज
- 10 ..... साली 'बहिष्कृत हितकारिणी सभा' या संस्थेची स्थापना डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी केली.
अ) १९२४ ब) १९२५ क) १९२८ ड) १९१९
- 11 मूलगामी लोकशाहीचे विचार ..... या विचारवंताने मांडले.
अ) एम. एन. रॉय ब) राममनोहर लोहिया क) महात्मा गांधी ड) पंडित जवाहरलाल नेहरू
- 12 मानवेंद्रनाथ रॉय यांचे मूळ नाव काय होते?
अ) नरेंद्रनाथ भट्टाचार्य ब) नरेंद्रनाथ रॉय क) मानवेंद्रनाथ भट्टाचार्य ड) यापैकी एकही नाही
- 13 द रिवोल्युशन अँड काउंटर रिवोल्युशन इन चीन हा ग्रंथ कोणी लिहला ?
अ) एम. एन रॉय ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) मौलाना आझाद ड) पंडित नेहरू
- 14 इंडिया इन ट्रांजिशन हा ग्रंथ कोणी लिहला?
अ) डॉ.बी.आर. आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी
- 15 आर्थिक नियतीवाद कोणी मांडला ?
अ) पंडित नेहरू ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण

- 2 पंडित नेहरूंचे लोकशाहीविषयक विचार
- 3 डॉ. आंबेडकर यांचे धर्मातर
- 4 रॉय यांच्या मूलगामी लोकशाहीचे परीक्षण

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 पंडित नेहरूंचे असंलग्नतेचे धोरण स्पष्ट करा.
- 2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे दलितोद्धरचे आणि अस्पृश्यता निवारणाचे कार्य स्पष्ट करा.
- 3 एम. एन. रॉय यांची मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये सांगा.
- 4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जातिव्यवस्थे विषयीचे टीकात्मक समालोचन सांगा
- 2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct./Nov.-2022
Political Science (Optional) Paper-VI
POLO6: Indian Political Thought Part II

Day and Date: Thursday, 15/12/2022
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पंडित नेहरू हे महान ..... नेते होते.

अ) क्रांतिकारी ब) राष्ट्रवादी क) साम्यवादी ड) फॅसिस्टवादी

Option 2

2 १९३६ साली झालेल्या ..... काँग्रेसच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष पंडित नेहरू होते.

अ) लाहोर ब) लखनौ क) मुंबई ड) कलकत्ता

Option 2

3 'भारताचा शोध' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला.

अ) पंडित नेहरू ब) न्या. रानडे क) ना. गोखले ड) मौलाना आझाद

Option 1

4 पंडित नेहरू हे प्रथम ..... होते व नंतर ते आंतरराष्ट्रवादी बनत गेले.

अ) लोकशाहीवादी ब) राष्ट्रवादी क) क्रांतिकारी ड) समतावादी

Option 2

5 १९५५ आवडी कोंग्रेस अधिवेशनात नेहरूनी कोणती विचारधारा स्वीकारली ?

अ) समाजवाद ब) फॅसिस्टवाद क) साम्यवाद ड) यापैकी नाही

Option 1

6 १९४२ साली डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी ..... या राजकीय पक्षाची स्थापना केली.

अ) रिपब्लिकन ब) अखिल भारतीय शेडयुल्ड कास्ट्स फेडरेशन क) स्वतंत्र मजूर पक्ष ड) किसान मजदूर पक्ष

Option 2

7 'शूद्र कोण होते' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहला.

अ) महात्मा गांधी ब) महर्षी वि. रा. शिंदे क) महात्मा फुले ड) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Option 4

8 भारताच्या आर्थिक व सामाजिक पुनर्रचनेसाठी डॉ. आंबेडकरांनी ..... सिद्धांत मांडला.

अ) राज्यसमाजवाद ब) समाजवादी क) आदर्शवादी ड) न्यायवादी

Option 1

9 १९९० साली भारत सरकारने भारतरत्न हा सर्वोच्च 'किताब देऊन ..... यांच्या कार्याचा गौरव केला.

अ) पंडित नेहरू ब) लोकमान्य टिळक क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) संत गाडगे महाराज

Option 3

10 ..... साली 'बहिष्कृत हितकारिणी सभा' या संस्थेची स्थापना डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी केली.

अ) १९२४ ब) १९२५ क) १९२८ ड) १९१९

Option 1

11 मूलगामी लोकशाहीचे विचार ..... या विचारवंताने मांडले.

अ) एम. एन. रॉय ब) राममनोहर लोहिया क) महात्मा गांधी ड) पंडित जवाहरलाल नेहरू

Option 1

12 मानवेंद्रनाथ रॉय यांचे मूळ नाव काय होते?

अ) नरेंद्रनाथ भट्टाचार्य ब) नरेंद्रनाथ रॉय क) मानवेंद्रनाथ भट्टाचार्य ड) यापैकी एकही नाही

Option 1

13 द रिवोल्युशन अँड काउंटर रिवोल्युशन इन चीन हा ग्रंथ कोणी लिहला ?

अ) एम. एन रॉय ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) मौलाना आझाद ड) पंडित नेहरू

Option 1

14 इंडिया इन ट्रॅजिशन हा ग्रंथ कोणी लिहला?

अ) डॉ.बी.आर. आंबेडकर ब) पंडित नेहरू क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Option 3

15 आर्थिक नियतीवाद कोणी मांडला ?

अ) पंडित नेहरू ब) डॉ.बी.आर. आंबेडकर क) एम. एन रॉय ड) महात्मा गांधी

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 पंडित नेहरूचे परराष्ट्र धोरण

Ans:

2 पंडित नेहरूचे लोकशाहीविषयक विचार

Ans:

3 डॉ. आंबेडकर यांचे धर्मांतर

Ans:

4 रॉय यांच्या मूलगामी लोकशाहीचे परीक्षण

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 पंडित नेहरूंचे असंलग्नतेचे धोरण स्पष्ट करा.

Ans:

2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे दलितोद्धरचे आणि अस्पृश्यता निवारणाचे कार्य स्पष्ट करा.

Ans:

3 एम. एन. रॉय यांची मूलगामी मानवतावादाची सांस्कृतिक मूल्ये सांगा.

Ans:

4 एम.एन. रॉय यांचे भौतिकवादासंबंधीचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जातिव्यवस्थे विषयीचे टीकात्मक समालोचन सांगा

Ans:

2 एम.एन. रॉय यांची मूलगामी लोकशाही विचार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

Ans:

*****